

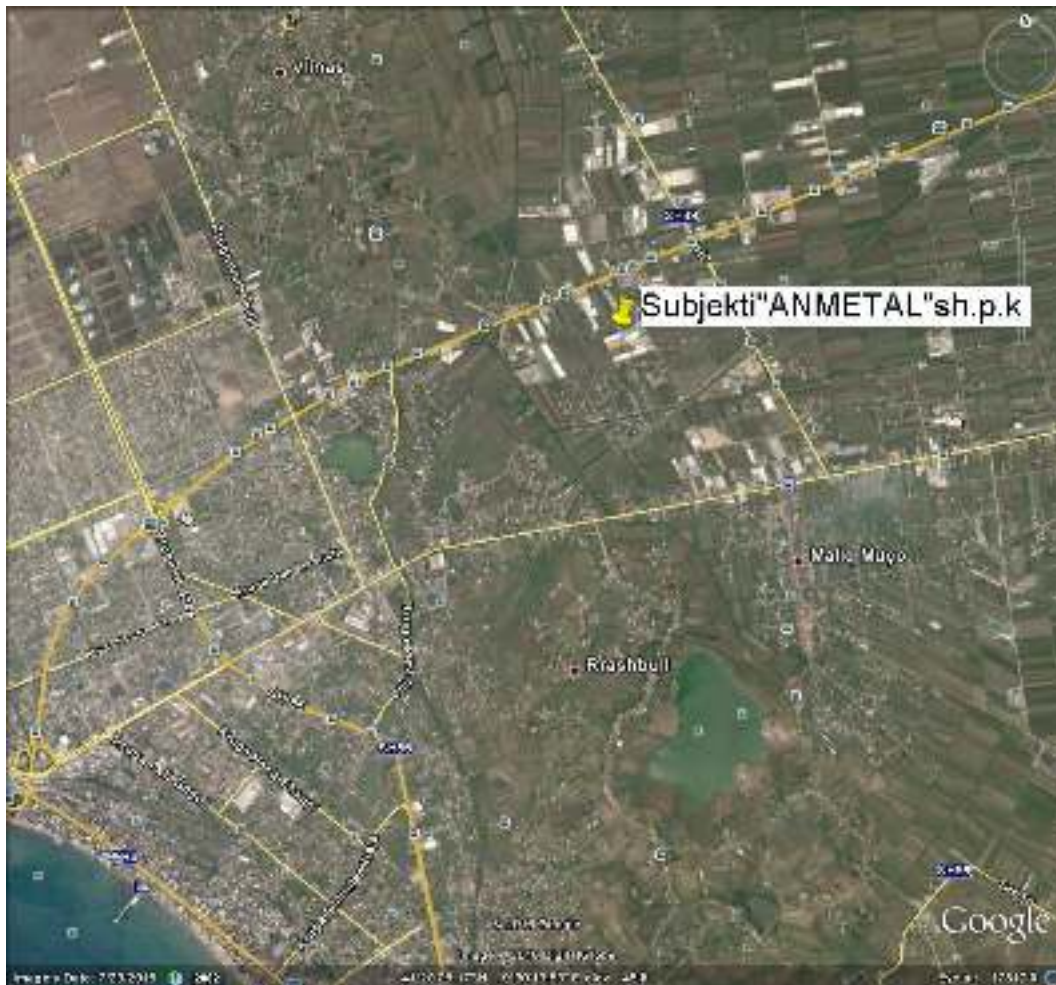
Relacion teknik

ID 7.12 Veprimtari të tjera që përfshijnë përdorimin e solventëve Pika k. Përpunimi dhe saldimi i metaleve.

Subjekti ANMETAL SHPK

Nipti L31804503A

Durrës. Xhafzotaj, Autoatrada Durrës - Tiranë Km 4, godinë 1 katëshe.

Vendndodhja e aktivitetit

Koordinata Gauss Kruger Zone 4

Pika 1

X	4375265.76
Y	4579984.00

Pika 2

X	4375278.82
Y	4579962.84

Pika 3

X	4375197.11
Y	4579920.38

Pika 4

X	4375183.36
Y	4579942.94

Pershkrimi:

Barrjerat rrugore të galvanizuara

Parmakët janë specifikuar në projektet kryesore të autostradave dhe rrugëve si pengesë sigurie. Sistemi "Guardrail" Sistemi mbrojtës thith ndikimin e automjeteve jashtë kontrollit ndërsa e drejton automjetin drejt ndalesave më të sigurta. Rezultatet e provuara dhe cilësia e qëndrueshme e materialit i bëjnë sistemet mbrojtëse prej çeliku zgjedhjen e duhur të barrierës.

ANMETAL ofron një qasje të sofistikuar dhe të standardizuar për fabrikimin e parëmakut mbrojtës.

Procesi i automatizuar i prodhimit të barrjerave rrugore të çelikut siguron që të gjitha vrimat dhe dimensionet të jenë 100% të sakta për pajtueshmëri maksimale me një shumëllojshmëri të gjerë sistemesh mbrojtëse. Si prodhues me porosi të barrierave mbrojtëse të galvanizuar, mund të modifikohen barrierat e sigurisë për të përmbushur pothuajse çdo kërkesë të klientëve lidhur me lartësinë ose gjerësinë duke ju përmbajtur standarteve.

Barrjerat rrugore të galvanizuara të formuara nga "rrotulla llamarine" përmbajnë përparimet më të fundit në teknologjinë e pengesave të sigurisë në autostrada e rrugë për të siguruar forcën maksimale dhe qëndrueshmërinë afatgjatë të produkteve tona. Barrjerat e galvanizuara janë të veshura me një shtresë uniforme të veshjes së zinkut 4-6 µ për të parandaluar korrozionin.

Me makineritë moderne me kapacitet të lartë, për prodhimin e barrierave me "2 valzime" dhe "3 valzime", ANMETAL mund të furnizojë shpejt sasi të vogla ose të mëdha barrierash rrugore me çmime shumë konkurruese.

Lëndët e para

Lendet e para që perdoren në këtë industri janë "rrotulla" llamarine me trashësi të ndryshme, tabak llamarine me dimensione dhe trashësi të ndryshme, të cilat zënë edhe peshën kryesore të lëndës së pare që hynë në këto procese prodhimi.

Produket që prodhohen në këtë industri si barrierat me "2 valzime" dhe "3 valzime" janë të dimesioneve (përmasa) të ndryshme sipas kërkesës së klientit dhe duke ju përmbajtur standardeve për barrierat.

Lëndët ndihmese

Lëndët ndihmese janë lëndë plotësuese ose lëndet që nuk perdoren drejtpërdrejt për prodhimin e barrjerave rrugore. Ato zënë një përqindje të vogël në procesin e prodhimit në raport me lendet e

parëa. Materialet ndihmese janë kryesishte buloneri, elektroda saldimi etj., produktet e prodhuara me pas kalojnë për zinkim në të nxehte.

2.3. Përcaktimi i llojeve kryesore të produkteve të gatshëm përfundimtar.

Produkt i gatshëm përfundimtar janë prodhimi barrjerave rrugore për eksport, sipas kërkesave të standardeve përkatëse. Disa nga produktet kryesore janë si me poshtë:

- Sistemi i barjerave mbrojtëse N1-W3
- Sistemi i barjerave mbrojtëse N2-W2
- Sistemi i barjerave mbrojtëse N2-W4
- Sistemi i barjerave mbrojtëse N2 with base plate
- Sistemi i barjerave mbrojtëse H1-W5
- Sistemi i barjerave mbrojtëse H2-W3
- Sistemi i barjerave mbrojtëse H2-W4
- Sistemi i barjerave mbrojtëse H3-W5
- Sistemi i barjerave mbrojtëse H3-W5 SKARPATE
- Sistemi i barjerave mbrojtëse H4BW4 Ure

Keto sisteme mund të shtohen në të ardhmen duke investuar në makineri dhe teknologji.

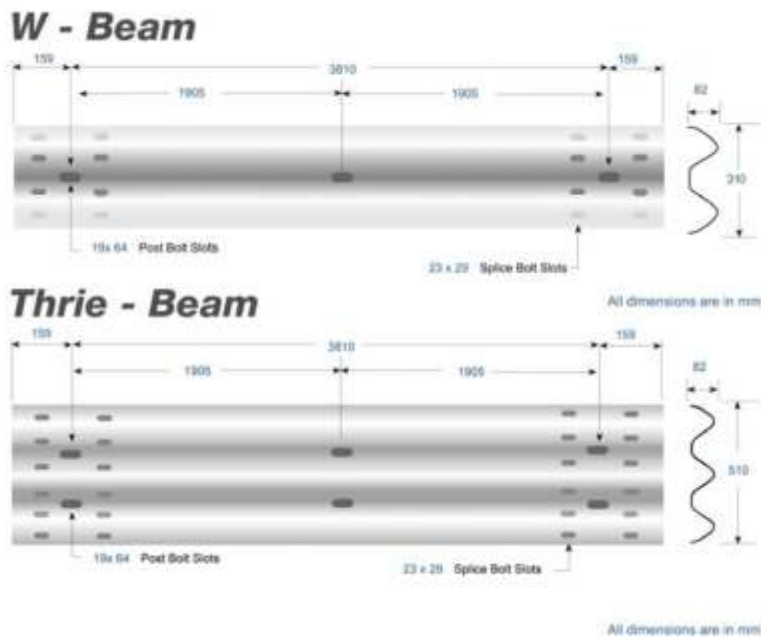

Figura 1, shembull barrjere rrugore

Përshkrimi i procesit të prodhimit

Pregatitja

Subjekti verifikon gjendjen e materialeve në magazinë për të kompletuar sasinë e kërkuar nga klienti.

Zyra teknike me nxjerrjen e sasisë së nevojshme të bazës materiale harton planin e punës për prodhimin e sasisë së porositur, duke përcaktuar sasinë e llamarinës që duhen prere sipas dimensioneve të përcaktuara nga modeli ose modelet e përcaktuara nga urdhër porosia, përgatitjen e materialeve lidhësi si dhe planin e montimit të produktit të gatshëm dhe dërgimin për zinkim.

Përpunimi i materjaleve (lëndëve të para), procesi i prodhimit

Procesi i prodhimit të barjerave rrugore është i ndërtuar në pes procese kryesore:

1. Prerja e “rrotullave” të llamarinës (lëndës së parë) në shirita dhe mbledhja serishte në “rrotulla”
2. Vendosja në linjën e prodhimit, drejtimi dhe hapja e vrimave me presa hidraulike.
3. Formimi, dhe prerja
4. Zinkimi në të nxehte
5. Stivimi dhe ambalazhimi, përgatitja për shitje.

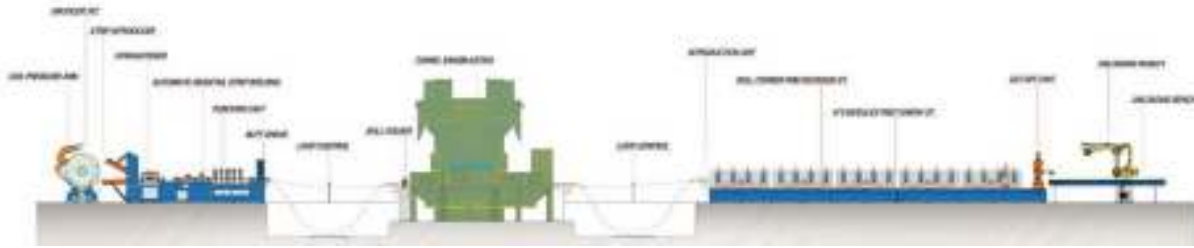

Figura 2, linja e prodhimit.

Në fabrikën ANMETAL Shpk aktualisht janë të instaluar tre linja formimi, linja e formimit për barjerat me 2 valezime, linja e formimit për barjerat me 3 valezime dhe linja e formimit për profilin "C" për prodhimin e kembeve të barrjerave rrugore

Nga proceset e mësipërme, tre proceset e parë, prerja e "rrotullave" të llamarinës (lëndës së parë) në shiritat dhe mbledhja serishte në "rrotulla", vendosja në linjën e formimit dhe drejtimit me presim, formimi, hapja e vrimave dhe prerja, janë procese kryesore të prodhimit dhe ato që krijojnë mbetje.

1. Në fillim merret lënda e parë (rrotulla llamarine) dhe me ndihmën e vinçit ure që është i instaluar në reparëtin e prodhimit "rrotullat" vendoset në asten e makineris Sliter për të nisur procesin e prerjes prerëse dhe mbledhjeje serishte në "rrotulla" llamarine me dimensione sipas kërkesës së modeleve të barrjerrave që do të prodhohen. Gjat procesit të prerjes, në varësi të dimensioneve dhe sistemit që do të prodhohen, krijohet një mbetjeje (skart) një shirit gjatësor me permase nga 5-40mm. Mbetja që krijohet gjatë këtij procesi mund të ndryshojë në varsi të dimensioneve të lëndës së parë (rrotullave të llamarinës) sepse lënda e parë vjen gjithmonë me gjerësi më të madhe së porosia, 5-40mm me e gjere së gjerësi e porositur. Si rrjedhim mbetja ndryshon. Gjithashtu mbetja është edhe në funksion të dimensioneve të sistemi të barrjerrave që do të prodhohen.

2. Pas procesit të prerjes lënda e parë e mbledhur në "rrotulla" llamarine me gjerësi e kërkuar nga sistemi që do të prodhohet, vendoset në asten e linjës së prodhimit të barrjerrave ose kembeve. Fillimisht shiriti i llamarinës kalon në procesin e drejtimit, ku pasi drejtohet vazhdon rrugën dhe kalonë nëpër një makineri e cila bene shime dhe/ose hapje kanalesh, sipas specifikimeve të produktit që do të prodhohet. Edhe në këtë proces krijohet një humbje sic është fillimi dhe fundi i shiritit (1+1m) të llamarinës që ka hyrë në prodhim, materiali që "humbet" nga shpimi i vrimave dhe/ose hapja e kanaleve dhe prerja. Mbetja e krijuar në këtë proces është në funksion të sasisë së vrimave dhe/ose kanaleve që kerkone sistemi i barrjerrave që do të prodhohet, numrit të prerjeve dhe gatesises së elementeve. Në linjën e prodhimit të profilit "C" për kembete e barrjerrave humbjet nga prerja nuk krijohen në këtë proces por në procesin e tretë.

3. Vazhdon prodhimi me procesin e formimit i cili nëpërmjet një linje me rrula i jep formën e përcaktuar (me 2 valezime, me 3 valezime dhe frpfilin C) produktit që do të prodhohet. Në linjat e formimit të barrjerrave ky proces nuk krijon humbje pasi prerja e elementeve kryhet në procesin e dytë. Ndërsa në linjën e prodhimit të profilit C për prodhimin e kembeve të barrjerrave krijohet një

humbje nga procesi i prerjes sipas gjatësisë së përcaktuar nga porosia që do të prodhohet. Kjo humbje është e ndryshme për sisteme ose porosi të ndryshme, sa më e shkurtër të jetë gjatësia e këmbës që do të prodhohet aq e me shumë humbje do të krijohet, pasi do të këtë numër më të madh të prerjeve.

4. Procesi i zingimit. Pas përfundimit të prodhimit barrjerave rrugore dhe elementeve përbërës të tyre ngarkohen në mjetet e transportit dhe transportohen në reparëtin e zingimit i cili ndodhet në Elbasan. Zinkimi realizohet në të nxehte me vaska zinku. Produktet nxirren nga vaska e zinkimit dhe pasi ftohen ri dërgohen perseri fabrikën e prodhimit ANMETAL.

5. Procesi i stivimit edhe ambalazhimit kujdeset që të gjithë elementet e prodhuar, aksesoret dhe elementer e tjere përbërës të sistemit të barjerrave që prodhohen të stivosen në menyre që të mos dëmtohen dhe të dërgohen te klienti porosisë së tije.

Në reparëtin e prodhimit kryhen edhe procese të tjera përpunimi si prerje me tranxha të pllakave të llamarinës, shpime vrimash punsonatrice, saldime të ndryshme, sipas nevojave të elementeve përbërës të barrjerave rrugore. Gjithashtu barrjerat kane edhe elemente të tjerë që kërkojnë përpunime të tjera si pjegime (palosje) etj. Për realizimin e barrjerave me harke perdoret një makineri tip kalendar e cila harkone elementer me 2 valzime ose me tre valzime sipak kërkesës së klientit. Keto përpunime që shërbejnë për prodhimin e elementeve përbërës të barrjerave nuk krijojnë humbje ose krijojnë humbje shume të vogla të pa perfillshme. Ndermarja ka një kapacitet të larte të perpunim të lëndës së parë (llamarina celiku), gjate procesit të prodhimit të produkteve të gateshem sisteme barrjerash rrugore, krijohet një sasi mbetjesh teknologjike kryesisht shirita llamarine copa llamarin etj. gjate përpunimit të lendes së parëe. Keto mbetje teknologjike terhiqen kryesisht nga subjekte që janë të licensuara për grumbullimin e mbetjeve metalike.

Makinerite kryesore që marin pjese në procesine e prodhimit

Në procesin e prodhimit marin pjese disa makineri të ndryshme në reparëtin e prodhimit të fabrikës ANMETAL Shpk, disa nga makineritë kryesore janë:

- Vinçat ure që shërbejnë për ngritjen transportimin e materjaleve. Në këtë reparët janë të instaluar dy vinça ure edhe një cine ghysem ure. Gjithashtu janë të instaluar edhe disa vinça tip flamur që shërbejnë pranë makinerive.

Foto të vinçave Ure

- Linja e “çarjes” që shërben për prerjen e “rrotullave” të llamarinës në shirita sipas dimensioneve të përcaktuara nga sistemi që do të prodhohet. Në këtë linje janë tre makine, asta ku montohet “rrotulla” e llamarinës që do të pritët, makineria që ben prerjen, dhe makineria që mbledhë perseri llamanin në “rrotulla”.

Foto e makinerive të linjës së “çarjes” (prerjes).

- Linjat e "Formimit" që shërbejnë për formimin e barrierave me 3 valzime dhe 2 valezime. Keto linja kanë disa makineri si asta ku vendoset "rrotulla" e llamarinës që do të përpunohet, makineria e drejtimit, presat hidraulike që hap vrimat dhe ose kanalet, presa hidraulike që ben prerjet dhe linja e rrolave që i japin formën barrjeres.

Foto të linjave të formimit të barrierave.

- Linjat e "Formimit" që shërbenë për formimin e profileve "C" për prodhimin e kembeve të barjerave. Kjo linjë kane disa makineri si asta ku vendoset "rrotulla" e llamarinës që do të përpunohet, makineria e drejtimit, presat hidraulike që hap vrimat dhe ose kanalet, linja e rrolave që i japin formën "C" dhe presa hidraulike që ben prerjet.

Foto të linjës së formimit të kembeve.

- Në repart janë të instaluara tre tranxha, dy hirurgjale dhe një mekanike. Keto makineri shërbejnë për të prerë tabak llatmatine, që përdoren për distancatore ose element të tjerë të barjerave rrugore.

Foto të tranxhave.

- Gjithashtu në repartin e prodhimit janë disa makineri saldimit që shërbejnë për të salduar elementet të ndryshëm të barjerave.

Foto të makinerive të saldimit

- Për procesin e prodhimit shërbejnë edhe disa makineri tip punsonatrice, të cilat shërbejnë për hapje vrimash, hapje kanalesh, stampime etj.

Fotot e sharrës shirit & trapanit kollon.

- Për procesine e prodhimit sherbejne edhe kater pjegatrice, të cilat realizojnë kthime dhe palosje të llamarinave, kryesisht për distancatoret e barjerave.

Foto të pjegatriceve.

- Për realizimin e barjerave të harkuara, ne repartin e prodhimit është e instaluar një kalendar e cila harkon barrjerat me 2 ose 3 valzime sipas kërkesave specifike.

Foto e kalandrës.

Sherbimet e mirëmbajtjes së makinerive

Sherbimet e mirëmbajtjes së makinerive kanë një rëndësi të jashtëzakonshme për të rritur eficienten e investimit të bera. Mirëmbajtja e makinerise është e barazvlefshme me jetegjatesine e tyre. Është shumë e rëndësishme të lexohet në fillim manuali i mirëmbajtjes dhe përdorimit të makinerive në mënyrë shmangien e difekteve të ndryshme të cilat janë kosto shtesë për shoqërinë.

Procesi i Prodhimit

Shumë i rëndësishem është pershkrimi i detajuar i procesit të prodhimit si dhe shpjegimi i fenomeneve gjate prodhimit. Keto fenomene jepen në veprim kronologjik me parametra veprues si dhe të dhenat që ndikojne në mbarevajtjen e tij. Procesi i prodhimit në kompaninë ANMETAL Sh.p.k konsiston në prodhimin, fabrikimin, pergatitjen, e barrjerave rrugore etj. Çdo produkt kalon në disa procese që fillojne që nga prerjet, shpimet, formimi, saldimet, zmerilimet, palosjet, montimet, ziknimet etj. Si çdo proces prodhimi pergatitja e elementeve kerkon angazhim të personelit, pajisjeve dhe makinerive, perdorimin e materialeve të konsumueshme, si dhe aksesoreve të prodhimit. Ky proces shoqerohet me firo të materialeve të perdoruar si dhe humbje nga demtimet apo gabimet njerzore. Ky proces do të shoqerohet me një evidence të çdo urdher porosie të realizuar si dhe preventivin material të perdorur. Keto evidenca duhet të mbahen në një regjister të posatshëm.

Normativat e konsumit dhe humbjet

Në kartën teknologjike trajtohen Normativat e konsumit dhe Humbjet që shkaktohen gjate procesit të prodhimit. Tregohet një kujdes i vecante për të percaktuar sakt normativat e konsumit të lendes së parëe për njesi prodhimi. Gjithashtu shume të detajuara jepen arsytet si dhe fenomenet që shkaktojne humbjet.

Perkufizim i termit “humbje ose firo”

Humbjet janë ajo pjese e lëndës së parëe që digjet, shkaterrohet, humbet, avullone, tretet, korodohet, mbetje të lendes së parëe që nuk mund të perdoret më, etj, që krijohet ose humbet gjat procesit të prodhimit të produktit të gatshëm përfundimtar. Humbja është ajo pjese e lendese së parëe ose lendeve ndihmese e cila nuk ka me vlerë për tu rikuperuar apo ripërdorur.

Në rastin e aktivitetit të prodhimit të barrjerave rrugore humbjet janë të gjitha ato mbetje të lëndes së parë (llamarina celiku) të krijuara nga përpunimi gjat procesit të prodhimit, që janë me përmasa/dimensione/forma që nuk mund të perdoren për të prodhuar një njësit të produktit përfundimtar.

Humbjet klasifikohen në dy kategori:

a) Humbje që jane mbetjet që mund të riciklohen.

b) Humbje që janë mbetjet që nuk mund të riciklohen.

Si krijohet humbja

Humbja në procesin e prodhimit të produkteve të subjektit ANMETAL Sh.p.k, kryesisht krijohet gjat procesit të prerjes me forma/përmasa/dimensione të përcaktuara nga urdhër porosia, që në raport me sasi të materialit (lendes së parë) që ka hyrë në prodhim krijojnë një mbetje me formë/përmasë/dimension që nuk mund të përdoret për të prodhuar një produkt të gatshëm përfundimtar.

Procesi i prodhimit mund të krijojë humbje për shkak të dëmtimit (shtypje deformime etj.) të lendes së parë gjat procesit të prodhimit. Gjithashtu humbjet krijojnë edhe nga gabimet njerëzore që mund të ndodhin gjat procesit të përpunimit/prodhimit lidhur me formë/përmasa/dimensione.

Llogaritja e humbjeve

Për perlllogaritjen e humbjeve ne po i referohemi punës së kryer gjatë një urdhër prodhimi dhe do të ndalemi në secilin proces.

Theksojmë se humbjet janë të ndryshme në kohë të ndryshme pasi janë në funksion të:

- a) llojit / tipit / modelit të produkteve përfundimtar që prodhohet;
- b) formës, dimensioneve dhe/ose përmasave të produkteve përfundimtar që prodhohet;
- c) sasisë së prodhimit për lloj të produktit përfundimtar.
- d) shkaqeve të pa parëashikueshme.

Analiza për llogaritjen e humbjeve gjatë prodhimit.

Gjat procesit të prodhimit të një produkti të gatshëm (barrjera rrugore) kemi tre faktorët kryesorë që krijojnë humbje, të cilat janë:

- Humbjet që krijojnë nga procesi i prerjes gjatësore

Humbjet që krijojnë nga prerja e matricave është materiali që mbetet pas procesit të prerjes që është me përmasa/forma/dimensione të tilla që nuk mund të shfrytëzohen më në procesin e prodhimit.

- Humbjet që krijojnë nga proceset e shpimit dhe prerjeve tërthore Humbjet që krijojnë nga shpimi është materiali që shkeputet për të krijuar vrimat dhe/ose kanalet dhe materiali që shkeputet në formë shiritash të krijuar gjat prerjes tërthore. Këto matricave nuk mund të përdoren më në procesin e prodhimit

- Humbjet që krijojnë nga gabimet njerëzore

Humbjet që krijohen nga gabimet njerzore janë ato humbje që krijohen nga gabimi i operatorit në procesin e prerjes, saldimit, shpimit, zmerilimit, etj, dhe materjali nuk mund të përdoret më në procesin e prodhimit.

Theksojmë së në këtë sektor prodhimi dhe tipologjit të produkteve të gatshëm të prodhuara që janë marre si shembull për të analizuar dhe llogaritur humbjet, materialet që krijojnë humbjen janë kryesisht llamarina celiku, ndërsa aksesoret, bulonerit, zinkimi etj. nuk mere në analize sepse nuk gjenerojne/krijojne humbje.

Si shembull për të kuptuar si krijohet humbja, analizuar dhe llogaritur humbjet ne kemi marrë në shqyrtim pes lloje të ndryshe elementesh barrjerash rrugore.

Kuadri ligjor:

Vendimi Per terheqjen e mendimit te publikut ne vendimarrje per mjedisin, pjesmarrja e publikut te ndikuar

1. Pjesëmarrja e publikut në hartimin e politikave, strategjive, rajonale e kombëtare, të përgjithshme dhe të planeve të veprimit, në zbatim të tyre, që kanë lidhje me mjedisin, përbën kërkesë ligjore në procesin e hartimit të këtyre dokumentave, që përmirëson përmbajtjen dhe lehtëson zbatimin e tyre .

2. Autoritetet publik gjatë procesit të hartimit të dokumentave të përmëndura në pikën 1, të këtij kreu, pjesëmarrjen e publikut të ndikuar e realizojnë:

a. duke i siguruar atij informacionin e nevojshëm për këto dokumenta;

b. me përcaktimin e rregullave dhe procedurave sa më të thjeshta;

c. me sigurimin e kushteve dhe të zgjidhjeve praktike, të përshtatshme për tërheqjen e mendimit të tij.

3. Për të garantuar pjesëmarrjen e publikut dhe kontributin e tij, autoritetet publike zbatojnë procedurat, si më poshtë vijon:

a. Në përputhje me natyrën dhe përmbajtjen e dokumentit të hartuar, identifikojnë atë , që përbën publikun

e ndikuar për rastin konkret;

b. Organizojnë njoftimin e publikut të ndikuar, se është hartuar projekti i dokumentit që do të bëhet objekt i debatit publik dhe e ftojnë publikun të njihet me të e të përgaditet për debat.

4. Njoftimi i publikut të ndikuar shpallet :

a. në radio e tv, kombëtare e vendore;

b. në faqen e internetit të autoritetit;

c. në botime, të përditshme apo periodike, nëse është e mundur;

d. në tabelën e njoftimeve, në vend të dukshëm.

5. Grupi hartues i dokumentit e ripunon atë, duke marrë parasysh çdo koment, informacion, analizë apo mendim të paraqitur nga publiku, që vlerësohet i vlefshëm, dhe harton relacionin, që shoqëron projektdokumentin, ku pasqyrohen vërejtjet e publikut, që nuk janë reflektuar në të, duke shpjeguar edhe arsyet pse nuk janë marrë parasysh.

6. Relacioni i përcillet organit vendimarrës, së bashku me projektin përfundimtar të dokumentit e me procesverbalin e debatit me publikun.

Sipas Ligjit Nr: 10448 date 14/07/2011 "Per lejet e Mjedisit", aktiviteti klasifikohet ne leje B" konform Shtojces I.

Elementet kryesore strategjike te mbrojtjes se mjedisit

Elementet kryesore strategjike te mbrojtjes se mjedisit qe jane gjithashtu detyrimisht te zbatueshme edhe per qe zhvillon aktivitetin e saj, te pershkruar ne kete raport VNM -je jane:

- a) parandalimi dhe ulja e ndotjes se ujit, ajrit, tokes dhe ndotjeve te tjera te cdo lloji;
- b) ruajtja e shumellojshmërisë biologjike sipas bazës natyrore, biogjeografike te vendit;
- c) përdorimi racional i burimeve natyrore e minerare dhe shmangia e mbishfrytezimit te tyre;
- ç) riaftësimi ekologjik i zonave te dëmtuara dhe te ndotura nga veprimtaria e njeriut dhe dukuritë natyrore shkatërruese;
- d) ruajtja e ekuilibrit ekologjik dhe përmirësimi i cilësisë se jetës

Gjate vënies ne pune te veprimtarive dhe instalimeve, personat fizike e juridike sigurojnë:

- a) zbatimin e te gjitha masave qe parandalojnë shkarkimet mbi norme dhe ndotjen e mjedisit;
- b) shmangien dhe pakësimin e mbetjeve dhe, aty ku përdorimi i tyre nuk është i mundur teknikisht ose ekonomikisht, neutralizimin e tyre, duke shmangur dhe pakësuar ndikimin ne mjedis;
- c) parandalimin e aksidenteve industriale dhe kufizimin e pasojave te tyre;
- ç) kthimin e vendit ne kushte te kënaqshme mjedisore pas përfundimit te veprimtarisë;
- d) njoftimin për çdo ndryshim te planifikuar te linjës teknologjike;
- dh) respektimin e kërkesave dhe te kushteve te lejes mjedisore;
- e) njoftimin e agjencive rajonale te mjedisit, jo me rralle se një here ne 3 muaj, për rezultatet e vetemonitorimit dhe, ne çdo kohe, për aksidentet ose emergjencat me ndikim negativ ne mjedis;
- ë) plotësimin e kërkesave te Inspektoratit te Mjedisit gjate kryerjes se kontrollit te veprimtarisë se tyre;
- f) njohjen e publikut me gjendjen e mjedisit dhe profilin mjedisor te veprimtarisë se tyre;
- g) mbajtjen e regjistrave për shkarkimet ne mjedis, për përdorimin e ujit dhe te energjisë, si dhe për teknikat e përdorura.

Politikat Kombëtare për Mjedisin

Ligji për mbrojtjen e mjedisit përcakton dhe politikat shtetërore për mjedisin .Ky raport VNM-je përmbush dhe është në përputhje me këtë nën mbi politikat shtetërore për mjedisin si më poshtë :

1. Politika shtetërore për mbrojtjen e mjedisit synon zbatimin e kërkesave të Kushtetutës së Republikës të Shqipërisë për mjedisin. Në hartimin dhe zbatimin e saj angazhohen të gjitha organet shtetërore, secili në linjën e vet.
2. Organet shtetërore të ngarkuara me ligj për administrimin e përbërësve të mjedisit në politikat sektoriale, kombëtare e vendore, si transport, energji, bujqësi, turizëm, industri, shërbime, rregullim territori e zhvillim ekonomik e shoqëror, në tërësi, sigurojnë harmonizimin e zhvillimit ekonomik e shoqëror me mbrojtjen e mjedisit dhe përmirësimin e cilësisë së jetës.

Kuadri Ligjor Vendor dhe Nderkombëtar

Hartimi i kësaj VNM -je për zhvillimin e zonës së projektit të përshkruar në kapitujt në vijim, është i mbikëqyrur nga disa institucionet qendrore dhe ato lokale për zbatimin me rigoroz të të gjitha ligjeve dhe normave të parashtuara në ligjet përkatëse sipas institucioneve dhe kompetencave të tyre. Në bazë të legjislativës, ky aktivitet ndiqet nga këto institucione :

- Ministria e Mjedisit, ujërave dhe pyjeve;
- Ministria e Bujqësisë;
- Bashkitë dhe Komunitetet përkatëse në të cilën zona e projektit bën pjesë administrativisht
- Instituti i mjedisit.;
- Instituti Hidrometeorologjik;

Kuadri ligjor vendor Legjislativi mjedisor është ndertuar për të mbrojtur dhe parandaluar komponente të veçante dhe të rëndësishme të mjedisit. Kështu, ndër me specifiket mund të përmendim:

- Ligjin Nr. 10 440, datë 7.7. 2011 “Për Vlerësimin Ndikimit në Mjedis”
- Ligjin Nr .10 431, datë 9.6.2011 “ Për Mbrojtjen e Mjedisit “
- Ligji 10448 date 14/07/2011 “ Për lejet e Mjedisit “
- Ligjin Nr.10 266, datë 15.4.2010’Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin Nr8897 date 16/5/2002 ‘Për Mbrojtjen e Ajrit nga Ndotja “
- Ligji Nr.9115 datë 24.07.2003, “Për trajtimin mjedisor të ujërave të ndotura” .
- Ligji Nr.8897 datë 16.05.2002, “Për mbrojtjen e ajrit nga ndotja”.
- Ligji Nr.9379, datë 28.04.2005, “Për efikasitetin e energjisë” .

- Ligji Nr.9587, datë 20.07.2006, "Për mbrojtjen e biodiversitetit"

- Ligji Nr.8906, datë 6.6.2002 "Për zonat e mbrojtura".I ndryshuar me:

Ligjin Nr.9868, datë 04.02.2008

- Ligji Nr.10 081, datë 23.02.2009 për "Licencat, autorizimet dhe lejet në Republikën e Shqipërisë"

- Ligji Nr. 8094 datë. 21.03.1996: "Për largimin publik të mbeturinave"

- Ligji Nr. 9010 datë 13.02.2003: "Për administrimin mjedisor të mbetjeve të ngurta" I ndryshuar me

:Ligjin Nr.10 137, datë 11.05.2009

- Ligji Nr.8102 datë 28.3.1996 "Për kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe të largimit dhe përpunimit të ujërave të ndotura" I ndryshuar me:

Ligjin Nr. 9352, datë 3.3.2005

Ligjin Nr. 9915, datë 12.5.2008

- Ligji Nr. 9537, datë 18.5.2006 "Për administrimin e mbetjeve të rrezikshme" I ndryshuar me:

Ligjin Nr.10 137, datë 11.05.2009

- VKM. Nr. 835, datë 28.12.2005 "Për miratimin e listës së mbetjeve të rrezikshme, mbetjeve dhe mbeturinave të tjera, që ndalohen të importohen, me qëllim ruajtjeje, depozitimi dhe asgjësimi"

- V.K.M Nr.1189, datë 18.11.2009 "Për rregullat dhe procedurat për hartimin dhe zbatimin e programit kombëtar të monitorimit të mjedisit"

- V.K.M Nr. 395, datë 21.6.2006, "Për miratimin e strategjisë dhe të planit të veprimit për zhvillimin e turizmit, kulturor dhe mjedisor

- V.K.M Nr.435 datë 12.09.2002, "Për miratimin e normave të shkarkimeve në ajër në

Republikën e Shqipërisë"

- V.K.M Nr.267, datë 24.4.2003 "Për procedurat e propozimit dhe shpalljen e zonave të mbrojtura dhe buferike"

- V.K.M Nr.994, datë 02.07.2008 "Për tërheqjen e mendimit të publikut në vendimmarrje për mjedisin".

- VKM Nr. 99, datë 18.2.2005 "Për miratimin e katalogut shqiptar të klasifikimit të mbetjeve"

- VKM Nr. 177, datë 31.3.2005 "Për normat e lejuara të shkarkimeve të lengëta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse"

- VKM Nr.114, datë 27.01.2009 për “Marrjen e masave emergjente, për përmirësimin e situatës së sigurisë dhe të veprimtarive në instalimet, që shërbejnë për depozitimin transportimin dhe tregtimin e naftës, të gazit dhe nënprodukteve të tyre”.
  - Vendim Nr.824, datë 11.12.2003 Për klasifikimin, ambalazhimin, etiketimin dhe ruajtjen e substancave dhe të preparateve të rrezikshme
  - Udhezim Nr.6, datë 27.12.2006, “Për miratimin e metodologjisë së vlerësimit paraprak të ndikimeve në mjedis të një veprimtarie”
  - Udhezim Nr.6527, datë 24.12.2004, “Mbi vlerat e lejueshme të elementeve ndotës të ajrit në mjedis nga shkarkimet e gazrave dhe zhurmave shkaktuar nga mjetet rrugore, dhe mënyrat e kontrollit të tyre”
  - Udhezim, Nr.5, datë 28.12.2007, “Për tarifat e shërbimit për lejet mjedisore”.
  - Udhezim, Nr.6, datë 27.11.2007, “Për miratimin e rregullave, përmbajtjes dhe afateve për përgatitjen e planeve të administrimit të mbetjeve të ngurta”.
  - Udhezim, Nr.1, datë 07.01.2008, “Për dokumentacionin e domosdoshëm për të kërkuar leje mjedisore”.
  - Rregullorja Higjieno-Sanitare datë.17.11.1997: “Për pastrimin në zona urbane dhe rurale, administrimin dhe trajtimin e mbeturinave”;
  - Rregullore, Nr.1, datë 30.03.2007, “Për trajtimin e mbetjeve të ndërtimit nga krijimi, transportimi e deri tek asgjësimi i tyre”. Kuadri Ligjor Nderkombetar Shqiperia eshte nje vend i cili eshte tashme nenshkruer I shume konvetave dhe marrëveshjeve mjedisore
- dhe kjo ka ndihmuar në nxitjen e hartimit të ligjeve kombëtare mjedisore në përputhje me praktikën ndërkombëtare. Ky raport duhet të pershtatet me ligjet dhe aktet ligjore në nivel lokal dhe ato kombëtare dhe me poshte ilustrohen në menyre të përbledhur etapat kryesore të zhvillimit të politikës europiane në fushën e mjedisit .
- Protokollin e Kievit :Për vlerësimin strategjik mjedisor.Ratifikuar në vitin 2005
  - Protokollin e Kartagjens:Për biosigurinë .Bere pale në vitin 2005
  - Konventa e Stokholmit:Mbi ndotësit organikë të qëndrueshëm. Ligji nr. 9263, date 29.07.2004
  - Protokollin e Kartagjens :Për sigurinë biologjike .Ratifikuar në vitin 2004.
  - Ligji nr. 9279, date 23.09.2004
  - Konventa e Washingtonit:Për tregjetin ndërkombëtar të llojeve të rrezikuara të flores dhe faunes së eger.

Ligji nr. 9021, date 06.03.2003

Kuadri Ligjor European

Raporti i VNM-se për projektin në fjalë, merr në konsideratë dhe mundohet të përqsë pjesë të tij me legjislacionin e BE mbi probleme mjedisore dhe jo vetëm. Direktivat me kryesore :

- Direktiva e KE 1999/30/CE 22 Prill 199, për vlerat kufi për dioksidin e squfurit, dioksidin e azotit dhe oksidin e azotit, PM dhe plumbit.
- Direktiva 2000/60/CE e Parlamentit dhe e Këshillit të Europës, Kuadri ligjor për veprimet e komunitetit në fushën e politikës së ujrave.
- Direktivës KE 42/2001 (të Këshillit të Evropës), mbi VNMS dhe VSM.
- Direktiva 2008/50, CE, e Parlamentit dhe e Këshillit të Evropës (21 Maj 2008) "Mbi cilësinë e ajrit në mjedis, për një ajër më të pastër për Evropën".
- Direktiva 75/442/CEE e Këshillit e datës 14 Korrik 1975, Mbi Mbetjet.
- Direktiva 91/689/CEE e Këshillit e datës 12 Dhjetor 1991, Mbi Mbetjet e Rrezkshme.
- Direktiva 2001/42/CE e Këshillit dhe e parlamentit Evropian e datës 27 qershor 2001, Mbi vlerësimin e Pasojave të Planeve dhe Programeve të Caktuara mbi Mjedisin.
- Direktiva 85/337/CEE e Këshillit e datës 27 Qershor 1985, Mbi Vlerësimin e Pasojave të Disa Projekteve Publike dhe Private mbi Mjedisin.
- Direktiva e Këshillit 96/62/EC Mbi vlerësimin dhe menaxhimin e cilësisë së ajrit në mjedis.
- Direktiva 1999/30/CE, Në lidhje me vlerat kufi për NO₂, NO_x, SO₂, lëndët grimcore dhe Pb në ajër.
- Direktiva e Komisionit Evropian CEE/CEEA/CE 78/659 për cilësinë e ujerave të embla
- Direktiva 99/61/CE Për gropat e mbetjeve.
- Direktiva 91/689/CE Për Mbetjet e Rrezikshme.

Referimet në nivel komunitar në fushën e menaxhimit të mbeturinave janë të shumta dhe për qëllimet tona është e dobishme të përzgjidhen ato me kryesoret.

Disa nga parimet themelore, parimet baze, që sugjerojnë linjat e veprimit dhe objektivat që përmbajnë programet komunitare, po i përshkruajmë me poshtë.:

A. PARIMET KRYESORE.

Referimi themelor juridik i Bashkimit Evropian është themeluar nga "Traktati që krijon kushtetutën për Europën ,që dikton parimet themelore të Komuniteti Evropian". Në kuadër të mbrojtjes së mjedisit "Traktati" parashtron arritjen e disa parimeve që përmbledhen në mënyrë specifike në Seksionin e 5 të Mjedisit- Artikulli III-129 (ish artikulli 174 TKE,)që sillet si më poshtë në mënyrë të integruar.

1. Politikat e BE ne fushen mjedisore kontribuojne ne arritjen e objektivave te meposhtem:

a) ruajtja, mbrojtja dhe permiresimi i cilesise se mjedisit;

b) mbrojtja e shendetit njerezor;

c) perdorim te shkathet dhe racional te burimeve natyrore;

d) promovim ne planin nderkombetar te masave per zgjidhjen e problemeve te mjedisit ne nivel rajonal dhe boteror

2. Politika e BE ne fushen mjedisore synon ne nje nivel te larte kujdesi, duke patur parasysh diversitetin e situatave ne rajone te ndryshme te Bashkimit European. Eshte krijuar mbi parimet e masave paraprake te aksioneve te parashikuara, mbi parimin e korrektimit ne menyre prioritare ne burim te demeve mjedisore dhe mbi parimin "kush ndot paguan".

3. Per te nxitur politiken ne fushen e mjedisit duhet te kihen parasysh:

a) te dhena shkencore dhe teknike ne dispozicion;

b) kushtet e mjedisit ne rajone te ndryshme te BE;

c) avantazhet dhe perfitimet, qe mund te rrjedhin nga veprimi ose mungesa e aksionit;

d) nga zhvillimi social-ekonomik i BE ne teresine e tij dhe ne zhvillimin e ekuilibruar te rajoneve te vecanta.

4. Ne kuader te kompetencave respektive, BE dhe shtetet anetare, bashkepunojne me vendet e treta dhe organizatat nderkombetare kompetente. Modalitetet e bashkepunimit te BE mund te krijojne object marreveshje midis tyre dhe te treteve te interesuar.

Parimet baze ku mbeshtetet :

A. Parimi i Parandalimit. I futur ne politiken mjedisore europiane, qe nga programi i pare i veprimit si nevojte per te "evituar qe ne fillim ndotjen dhe shqetesime te tjera, para se te luftosh me vone efektet" mbi cilesine e jetes dhe mbi ambientin, eshte zhvilluar ne menyre te vecante ne programin e dyte te veprimit, qe ka formuar bazen e tratktateve (duke filluar nga akti i vecante european i 1986) me strukturen e udhezimit komunitar mbi mbeturinat te 1975 te modifikuar ne 1991.

B. Parimi "Ndotsi Pagan" .Nje parim i tille i ardhur nga bota e ekonomise, gjen beshtetje ne menyre te gjere ne fushen e ligjeve dhe permban promovimin e inisiativave ne fudhen e pergjegjesise civile. Nje parim i tille, i futur ne nivelin ligjor te udhezimit 94/62/CE mbi amballazhet dhe mbeturinat e amballazheve, eshte riafirmuar nga direktiva e re ne kete fushe (2004/12/CE), qe parashikohet ne menyre specifike ne nenin 4, mundesia per te realizuar "projekte intensive per te paraqitur pergjegjshmerine e prodhuesit". I njejt parim ka njohur nje zhvillim te metejshe ne planifikimin e disa masave te pershtatura ne nivel european ne lidhje me perdorimin e automjeteve, baterive, paisjeve elektrike dhe elektronike, etj.

B. "Parimi I Nivelit të Lartë të Mbrojtjes Mjedisore". Koncepti i nivelit të lartë të mbrojtjes

mjedisore fillimisht u paraqit nga Akti unik Europian (1986), në kuadër të përshkrimeve që u takojnë tregjeve të vetëm, në relacion me masat përfunduese të legjislativës kombëtare; e cila gjeti konfirmim në Traktatin e Maastricht-it (1992) dhe më vonë në Traktatin e Amsterdimit (1997).

C. "Parimi i subvencionit të Ndhjes Ekonomike". Siç është vendosur nga "Akti unik europian" dhe më pas nga "Traktati i Maastrichtit", në fushën mjedisore, dhe në mënyrë më specifike në sektorin e mbeturinave, vlen parimi tradicional i respektimit të nivelit normativ më të përshkueshëm të nderhyrjes.

E. Parimi i Menaxhimit pa Rreziqe për Mjedisin/Shëndetin Publik. , një rregull thelbësor në

fushën e mbeturinave, përpara parashikohet në nenin 4 të udhëzimit të përshkruar, është absolutisht e ndaluar hedhja e mbeturinave në mënyrë të pakontrolluar që detyruesisht këto mbeturina duhet tu nënshtrohen shërbimeve për shpërberjen, rikuperimin, ose trajtimin nga ana e vetë prodhuesit n.q.s është në gjendje ta bëjë.

F. "Parimi i integritetit." koncepti i nevojës për të integruar tematikën mjedisore në fushën e politikave të tjera komunitare ka qenë qartësisht i shprehur shumë herë në fushën e traktatëve europiane. Në linjë të përgjithshme, bazuar mbi traktatin e Amsterdimit "nevojat relative me mbrojtjen e mjedisit duhen të integrohen në përcaktimin dhe implementimin e politikave dhe nderhyrjeve të BE" Shqipëria ka firmosur shumë konventa dhe protokolle ku mund të përmendim disa prej tyre:

- Konventën e Aarhus për akses në informacion, pjesëmarrje të publikut në vendim marrje ambjentaliste dhe akses të drejtësisë në çështjet ambjentaliste, të ratifikuar me Ligjin Nr.8672, datë 26 tetor 2000.

- Konventa Ndërkombëtare Detare "Për Përgatitjen Ndaj Ndotjes Nga Nafta, Reagimi

Dhe Bashkëveprimi (Oprc), 1990" Ratifikuar Nga Rsh Me Ligjin Nr.9692, Datë 8.3.2007;

- Konventën Ndërkombëtare "Për Përgjegjësinë Civile Për Dëmet Nga Ndotjet Me Karburant", 1992, Ratifikuar nga RSH me Ligj Nr.9293, datë 21.10.2004;

- Konventa mbi Ndotjen Atmosferike në distanca të mëdha, Gjenevë, Zvicër, më 13 nëntor 1979.

- Konventa për Ruajtjen e Florës dhe Faunës së egër dhe mjedisit natyror të Europës Në Bernë, 19 shtator 1979

- Konventën e Rio De Janeiro-s për Biodiversitetin, të ratifikuar më 10 nëntor 1996,

- Konventa Ndërkombëtare Detare "Për Parandalimin e Ndotjeve Nga Anijet, 1973"